

Sygn. akt XXVII Ca 1646/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Ada Sędrowska
------------------------	--------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2023 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **E. Ż., L. Ż., J. Ż.,**

K. M. i A. M.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 21 stycznia 2022 r., sygn. akt II C 1083/21

zmienia wyrok w punkcie pierwszym (1) i trzecim (3) w ten sposób, że:

- w punkcie pierwszym (1) oddala powództwo;

- w punkcie trzecim (3) zasądza od E. Ż., L. Ż., J. Ż., K. M. i A. M. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty po 183, 40 złotych (sto osiemdziesiąt trzy 40/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

zasądza od E. Ż., L. Ż., J. Ż., K. M. i A. M. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty po 280 zł (dwieście osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXVII Ca 1646/22

UZASADNIENIE

Z uwagi na to, że sprawa podlegała rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym i Sąd odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego, stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. ograniczono uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest zasadna, choć nie wszystkie jej zarzuty Sąd Okręgowy podziela.

Przede wszystkim nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. U. UE. Z 2004 r. Nr 46, str.1 z późn. zm, dalej jako „Rozporządzenie”, a tym samym zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej.

Legitymacja procesowa czynna to uprawnienie do poszukiwania ochrony prawnej w konkretnej sprawie. Jest ściśle związana ze stroną powodową i oznacza jej uprawnienie do wszczęcia i prowadzenia procesu. To uprawnienie do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu oznaczonemu podmiotowi wypływająca z prawa materialnego. Strona powodowa poszukując ochrony prawnej żądania wskazanego w pozwie odwołała się do przepisów Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. U. UE. Z 2004 r. Nr 46, str.1 z późn. zm, dalej jako „Rozporządzenie” wykazując, że miała odbyć podróż lotem nr (...) z lotniska w P. do A. w dniu 29 lutego 2022r.

Pozwany wnosząc o oddalenie żądania powoda przede wszystkim negował jego legitymację czynną, wskazując na brak wykazania, że powodowie rzeczywiście pojawili się na odprawie pasażerskiej, nie przedstawili potwierdzonej rezerwacji na sporny lot. Jednakże z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że powodowie stawili się na odprawę pasażerów przedmiotowego lotu i lot odbyli.

Na etapie przedprocesowym pozwany nie negował, że powodowie, jako pasażerowie rejsu nr (...) z P. do A. z 29 lutego 2022 roku, rejs ten odbyli. Jak wynika z korespondencji mailowej (k. 28), pozwany powoływał się na brak spełnienia przesłanek do uwzględnienia reklamacji z tego względu, że opóźnienie lotu nie przekroczyło trzech godzin. Także w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany legitymacji czynnej przysługujących powodom, nie negował.

Rozporządzenie nr 261/2004 nie definiuje pojęcia „potwierdzonej rezerwacji”. Jednakże pojęcie „rezerwacji” zostało zdefiniowane w art. 2 lit. g tego rozporządzenia jako „fakt posiadania przez pasażera biletu lub innego dowodu potwierdzającego, że rezerwacja została przyjęta i zarejestrowana przez przewoźnika lotniczego lub organizatora wycieczek” (wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 grudnia 2021 r., C-146/20, C- 88/20, C-196/20 i C-270/20; pkt 40). Tymczasem strona powodowa przedstawiła do akt sprawy zarówno opłaconą umowę z biurem podróży jak i kartę pokładową (k. 21 – 22). Biorąc pod uwagę powyższe, w świetle zakwestionowania przez pozwaną faktu posiadania przez powodów potwierdzonych rezerwacji na lot, przyjąć należy, iż powodowie wykazali swą legitymację czynną w sprawie.

Zasadnie natomiast podniósł apelujący brak przesłanek dla ustalenia, że przedmiotowy lot opóźnił się na tyle by uzasadniało to żądania odszkodowaniami przewidzianego powołanym Rozporządzeniem. Pozwany wykazał bowiem, że opóźnienie lotu nie przekroczyło 3 godzin. Wynika to z raportu lotu, wydruku siatki operacyjnej (F. P.) (k. 41-42) jak i treści pisma Polskiej Agencji Żegluga Powietrznej, dokumentującego datę i godzinę wylotu.

W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 26 października 2018 roku, wydanego w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 594/18, wskazano, że „w odniesieniu do każdej operacji przewoźnik zobowiązany jest do przesyłania do lotniskowych systemów informatycznych depech (...), zgodnych ze standardem I.. Dokumenty te obrazują przebieg całego lotu i jednoznacznie wynika z nich też godzina wylądowania samolotu na lotnisku docelowym oraz godzina otwarcia drzwi w samolocie po zakończeniu lotu (on-block). Depesze (...) są dokumentami oficjalnymi, zawierającymi informacje wprowadzone przez kapitana samolotu i przekazywanymi do systemu informatycznego lotniska, są zatem wiarygodnymi dowodami na okoliczności w nich stwierdzone.” Jako dowód przewoźnik lotniczy może przedstawić wewnętrzne wyciągi z dzienników pokładowych lub sprawozdań dotyczących zaistniałych nadzwyczajnych okoliczności oraz ich konsekwencji, zaszłych incydentów. Dopuszczalne jest

przedstawienie również zewnętrznych dokumentów i oświadczeń (zob. pkt 5.1 Zawiadomienia Komisji Europejskiej Wytyczne interpretacyjne dotyczące rozporządzenia (WE) Nr 261/2004, 2016/C 214/04, Dz.Urz. UE C z 2016 r. Nr 213, s. 5, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016XCo615\(01\)&from=EN.](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016XCo615(01)&from=EN.)) Tak więc na podstawie tych zapisów ustalić należało, czy do opóźnienia przedmiotowego lotu doszło w wymiarze przekraczającym 3 g wobec planowanego czasu przylotu do lotniska docelowego.

Z wydruków systemowych, przedstawionych przez pozwanego, nie wynika zaś, aby faktyczna godzina przylotu była przesunięta o ponad trzy godziny względem godziny planowanej.

Przewoźnik lotniczy w planie lotu ATC wyznacza planowe godziny lotu. Plan lotu składany jest następnie służbom kontroli ruchu lotniczego, w tym Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej. Planowe godziny lotu wskazane przez przewoźnika, mogą różnić się od tych wskazanych przez PAŻP z uwagi na inny sposób ich liczenia. Przewoźnik lotniczy wskazuje planowe godziny rejsu według operacyjnego czasu lotu - jest to tzw. rozkład handlowy rejsu. Podane przez PAŻP godziny obliczane są na podstawie innych danych – planu lotu ATC, tj. planowanej godziny odblokowania lotu EOBIT oraz przewidywanej długości lotu EET (nieuwzględniającej czasu kołowania). Przewoźnik konstruując rozkłady lotów posługuje się danymi statystycznymi o czasach blokowych (a nie przewidywanej długości lotu EET). Zatem podane przez PAŻP godziny wynikają z planowanego startu i przewidywanej długości lotu, a tym samym nie mogą stanowić punktu wyjścia do ustalenia opóźnienia danego lotu.

Jako moment wylądowania samolotu na lotnisku docelowym oraz zakończenia lotu, relewantny z punktu widzenia mierzenia czasu opóźnienia, jest chwila zaciągnięcia przez pilota blokady hamulców oraz otwarcia drzwi samolotu. Jak wskazano, planowa godzina przylotu do miejsca docelowego została wskazana w flight actual page – k. 42 oraz w wydruk siatki operacyjnej – k. 41. Tym samym Sąd I instancji błędnie ustalił faktyczną godzinę przylotu, którą określił jako „opóźnienie większe niż 3 godziny”. Zarówno planowe godziny rejsu, jak i faktyczne godziny dotarcia do miejsca docelowego, przesądzają, że opóźnienie rejsu o numerze (...) wynosiło 2,59 godz. Samolot wystartował z lotniska w P. o godzinie 12:26 a przyziemienie nastąpiło na lotnisku w T. o godz. 14:55. Z kolei godzina zaciągnięcia hamulca ręcznego to 14:59. W konsekwencji opóźnienie do czasu lądowania samolotu wyniosło 2:55 h, a do momentu otwarcia drzwi – 2:59 h.

W myśl art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 261/2004, w przypadku odwołania lotu (lub dużego opóźnienia – co wynika z wyroków Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 2009 r., C-402/07 i C-432/07 i z dnia 23 października 2012 r., C-581/10) obsługujący przewoźnik lotniczy powinien wypłacić pasażerowi odszkodowanie na zasadach określonych w art. 7 w kwocie zależnej od długości trasy przelotu. Trybunał Sprawiedliwości zdecydował, iż prawo do odszkodowania musi zostać przyznane pasażerom, których loty zostały opóźnione o co najmniej trzy godziny, określając w ten sposób znaczne opóźnienie. A contrario w przypadku opóźnienia wynoszącego mniej niż 3 godziny, odszkodowanie nie przysługuje.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy ocenił roszczenie powodów jako nieuzasadnione.

Z tych powodów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 k.p.c., zmienił wyrok i oddalił powództwo, orzekając o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na koszty te złożyły się opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz koszty zastępstwa procesowego w stawce minimalnej, stosownie do § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, tj. w łącznej wysokości 917 zł.

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Koszty te to wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w kwocie 450 zł, ustalone w oparciu o § 2 pkt 3 zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie za czynności radców prawnych oraz opłata od apelacji (400 zł).